

Opschrift

Vergadering van 16 maart 2026

Nummer: 2026_MV_00263

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Stephanie D'Hose: Afvalwateronderzoek Sciensano naar drugsgebruik

Raadslid(-leden):

Stephanie D'Hose - Voor Gent

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Het onderzoeken van afvalwater is een zeer effectieve tool om de gezondheid van de bevolking te meten en op te volgen. Zo was het een sterke tool tijdens corona om COVID-19 te monitoren. Naast het opvolgen van virussen kan het ons ook een duidelijker beeld geven over het gebruik van illegale middelen. Dat is exact wat Sciensano deed voor het jaar 2025.

Voor het eerst is hun monitoringscampagne gericht op het afvalwater in heel België, dus ook Gent. Eén van de 17 geselecteerde waterzuiveringsinstallaties voor het onderzoek bevindt zich in Gent. Het onderzoek keek onder andere naar cocaïne in alle vormen, crack cocaine, MDMA, ketamine, amfetamine,...

In het kader van dit nieuwe pilootproject en het onderzoek stel ik graag volgende vragen:

Vraag:

1. Hoe evalueert u de verkregen cijfers van onze Stad? Welke conclusies kunnen we hier uit nemen over het Gentse drugsbeleid en/of het drugsgebruik van de Gentenaren.
2. Hoe evalueert u de cijfers van onze stad Gent tegenover andere grootsteden als Antwerpen en Brussel?

Antwoord

Samenvatting:

Ik ben opgetogen dat dit onderzoek op een objectieve manier druggebruik in kaart brengt en zo een waardevolle aanvulling vormt op bestaande data. Voor mij is dit essentieel om verder te bouwen aan een evidence-based drugbeleid.

Tegelijk pleit ik voor nuance: dit onderzoek focust vooral op middelen en zegt weinig over context, beginleeftijd of risicogedrag. We moeten deze cijfers dus samen met andere studies bekijken. Ze geven vooral richting, leggen hiaten bloot en helpen trends detecteren waarop we kunnen inspelen.

Als we de cijfers vergelijken, zie ik dat Gent meestal laag tot gemiddeld scoort.

Opvallend is dat cocaïnegebruik hier duidelijk lager ligt dan in Antwerpen en Brussel, maar ook lager dan in sommige landelijke gebieden. Dat doorbreekt het hardnekkige beeld dat dit vooral een grootstedelijk fenomeen is. Voor crack cocaïne scoren we zelfs bijzonder laag, wat zeer positief is. Tegelijk zien we dat middelen gelinkt aan het uitgaans- en studentenleven, zoals MDMA, amfetamines en ketamine, ook in Gent hoger liggen, vooral in het weekend—al scoren ook daar verschillende andere steden slechter. In vergelijking met Antwerpen en Brussel valt op dat quasi alle onderzochte illegale drugs daar vaker voorkomen en dat het gebruik er hoog blijft, ondanks een sterke focus op repressie en grote politiecapaciteit in het kader van de zogenaamde “war on drugs”. Dat bevestigt voor mij dat een beleid dat enkel inzet op repressie niet werkt en zelfs contraproductief kan zijn.

In Gent kiezen we daarom bewust voor een integrale aanpak. We combineren preventie, hulpverlening en schadebeperking met gerichte handhaving. De politie speelt daarin een belangrijke rol: via gerichte controles, zichtbare aanwezigheid in het uitgaansleven en het aanpakken van dealen en overlast. Tegelijk werken zij nauw samen met hulpverlening en andere partners, zodat we niet enkel bestraffen, maar ook begeleiden waar nodig.

Ik trek geen overhaaste conclusies uit één meting, maar dit lijkt wel te bevestigen dat onze aanpak effect heeft. De echte meerwaarde zal pas blijken wanneer we deze data over meerdere jaren kunnen opvolgen en trends zien evolueren.

Drugs volledig uitbannen is niet realistisch. Wat we wél kunnen doen, is kiezen voor een beleid dat werkt: dat schade beperkt, mensen ondersteunt en tegelijk de veiligheid verhoogt. En dat is de koers die we in Gent blijven aanhouden.
